

моди. За зовнішнім виглядом судили також про шляхетність людини, її внутрішні якості. Не скидалися з рахунку й суто естетичні моменти. Таким чином, слідування за власною зовнішністю поступово набувало рис, що зближували Середньовіччя з Новим часом.

Список використаних джерел:

1. Брайант А. Эпоха рыцарства в истории Англии. Пер. с англ. Ковалева Т.В., Муравьева М.Г. – СПб.: Издательская группа «Евразия», 2001. – 576 с.
2. Richard Rolle. Ego Dormio // Old And Middle English c. 890 – c. 1450. An Anthology. Edited by Elaine Treharne. – Blackwell Publishing Ltd, 2010. – С. 620-626.
3. A Social History of England, 1200-1500. Ed. by Rosemary Horrox and Mark Ormrod. – Cambridge: CUP, 2006. – 514 с.
4. Чосер Джеффри. Кентерберийские рассказы. – М., 1946. – 508 с.
5. Сыромятникова И.С. История прически. – М.: «РИПОЛ Классик», 2008. – 304 с.
6. Оболенська І.І. Перукарське мистецтво в історії моди. – К.: Видавець Карпенко В.М., 2012. – 348 с.
7. The Paston Letters: A Selection in Modern Spelling. Ed. by Norman Davis. – Oxford: OUP, 1963, 2008. – 288 с.
8. Общественная жизнь. Издание Г.Д. Трайля. – Т. 2: От воцарения Эдуарда I до смерти Генриха VII. – Пер. с англ. П. Николаева. – М.: Типо-литография В. Рихтер, 1897. – 497 с.
9. The Book of Margery Kempe. Trans. By B.A. Windeatte. – London: Penguin Books, 1985. – 336 с.
10. Jean Froissart. Chronicles. Ed. by Geoffrey Brereton. – Book Two (1376-85). – London: Penguin Books, 1978. – 496 с.
11. Блохина И.В. История костюма. – Мн: Харвест, 2009. – 192 с.
12. Тревельян Дж.М. История Англии: от Чосера до королевы Виктории. Пер. с англ. – Смоленск: Русич, 2007. – 624 с.
13. Ленгленд Уилльям. Видение Уилльяма о Петре Пахаре. – М.-Л.: ИИ АН СССР, 1941. – 275 с.
14. A surgeon's code of behaviour and ethics, 1376 // English Historical Documents. – Vol. IV: 1327-1485. Ed. by A.R. Myers. – London: Routledge, 1996. – С. 1205-1207.

Шестерненко М.О.

студент,

Науковий керівник: Маринченко Г.М.

кандидат історичних наук, старший викладач,

Миколаївський національний університет

імені В.О. Сухомлинського

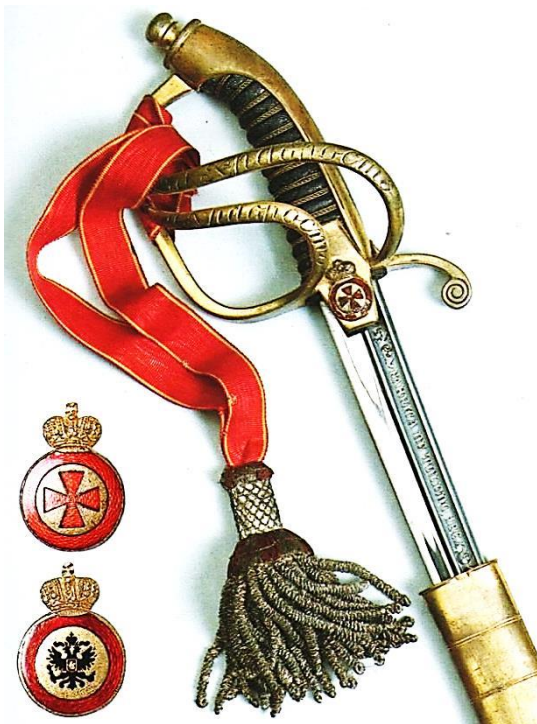
ВІЙСЬКОВІ ВІДЗНАКИ ЧАСІВ ВІЙНИ 1812 РОКУ

З давніх-давен, воїни, що відзначилися на полі битви отримували заохочення. У давні часи це отримало вираження у надбавці до здобутого, іноді солдати отримували право наносити на свою зброю або амуніцію будь-які символи, які відрізняли їх та вказували на їх видатні особисті якості. За часів Середньовіччя з'явилися перші орденські знаки, які вручалися

найдостойнішим. У статті розглядаються основні нагороди в арміях Російської та Французької імперій часів війни 1812 р.

У російській армії того часу нагороди поділялися на нагородну зброю та нагородні знаки, до яких, в свою чергу, відносилися медалі, ордени і хрести. На початку війни у російській армії існувало два види нагородної зброї: золоті шпаги й шаблі та Анненські шпаги й шаблі зі знаками ордена Святої Анни 3-го класу. Нагородження золотими шпагами й шаблями з написом «За хоробрість» введено в 1788 р.: для штаб- та обер-офіцерів армії та флоту призначалися шпаги й шаблі з позолоченим ефесом та вигравіруваним написом «За хоробрість», для генералітету ефеси шпаг і шабелъ прикрашалися алмазами і на них також гравірування напис «За хоробрість», командувачі арміями або окремими корпусами нагороджувалися шпагами і шаблями, ефеси яких прикрашалися діамантами, золотими лавровими вінками, а напис містив дату і місце бою.

За Павла I нагородження золотою зброєю скасовано. Указом від 18 листопада 1796 р. обумовлено, що при поділі ордена Святої Анни на три класи 3-й клас повинен наноситися на ефес піхотних шпаг і кавалерійських шабелъ та призначатися для нагородження офіцерів за відмінності в бойових діях. отримав форму круглого позолоченого медальйона, увінчаного короною. На лицьовій стороні знака – червоний емалевий хрестик, укладений в червоне емалеве кільце, на зворотному боці – гвинт з гайкою для кріплення знака до ефесу. Розмір знака близько 25,4 мм в діаметрі.

Олександр I відновив нагородження золотою зброєю в усіх видах, а указом від 28 вересня 1807 р. офіцери, нагороджені золотою зброєю, прирівнювалися до кавалерів російських орденів.

У 1812 р. за відзнаку в боях з французами нагороджено золотими шпагами і шаблями 274 особи, золотою зброєю з алмазами – 16 осіб. Анненська зброя

стала наймасовішою нагородою для молодших офіцерів. Тільки в 1812 р. її отримали 968 осіб [2].

13 лютого 1807 р. для нагородження за бойові подвиги унтер-офіцерів і солдатів армії і флоту засновано відзнаку Військового ордена (солдатський Георгіївський хрест). Він повторював форму знака ордена Святого Георгія, але виготовлявся зі срібла і носився на чорно-помаранчевій стрічці. За подвиги в боях в 1812 р. цим хрестом нагороджено 6 783 людини.

Нагорода давалась одноразово. При нагородженні знаком платню збільшували на 1/3, при повторенні подвигу на 2/3, а після третього подвигу давався подвійний оклад. Ця надбавка зберігалася довічно [3, с. 24]. До 23 січня 1809 р. знаки видавали без номерів, а потім на раніше виданих знаках вирізані номери з 1 до 9 000. Списки нагороджених склалися в Капітулі орденів. Туди ж знаки повертали після смерті нагороджених. Не підлягали поверненню лише знаки, видані регулярним чинам союзних військ за кампанії 1813, 1814 та 1815 років.

Георгіївський хрест

Указом від 30 серпня 1814 р. для нагородження ополченців і партизанів, які найбільше всього відзначилися у боях, засновано срібну медаль «За любов до Батьківщини». Носили її на володимирській стрічці. Таких медалей роздано близько 80. Для відмінності офіцерів і нижніх чинів ополчення засновано «ополченський» хрест для носіння на головних уборах. 18 серпня 1813 р. після поразки французького корпусу генерала Вандамм під Кульмом прусський король наказав нагородити усіх, хто був у битві, російських офіцерів і солдат так званим Кульмським хрестом. Знаки виготовлялися прямо на полі бою з трофейних кірас, металевих обшивок зарядних ящиків і мали вигляд і форму, близьку до ордену Залізного хреста. Роздано близько 10 000 подібних знаків.

Після подій Вітчизняної війни також засновано кілька пам'ятних медалей. До найбільш відомих належать медалі «За взяття Парижа», «В пам'ять Вітчизняної війни 1812 року». Із загального ряду виділилися нагородні хрести для духовенства. Засновані вони 30 серпня 1814 р. маніфестом імператора Олександра I. Хрестом нагороджувалися православні священники, що введені в сан до початку 1813 р. У 1816 р., додатково дозволено видавати наперсні хрести і протестантському духовенству. Видача хрестів почалася з 1818 р. і тривала до 1829 р.. Всього видано понад 40 тисяч штук [2].

У Франції цього періоду не було такої великої кількості нагородних знаків. Найбільш престижним вважався Орден Почесного легіону. Ідея створення ордена Почесного легіону належить Наполеону Бонапарту в його бутність Першим консулом Французької республіки.

Після Великої Французької революції 1789-1794 рр. скасовано всі монархічні привілеї, почесні та нагороди. Однак війни і державна перебудова вимагали мобілізації морального духу населення і армії. Воєначальники на першому етапі в разі необхідності відзначали військові подвиги та доблесті, в основному, врученням нагородної зброї. Але в повітрі витала потреба введення нових форм заохочення.

На початковому етапі існувало лише чотири ступені членства в ордені Почесного легіону, які відрізнялися від сучасних: легіонер, офіцер, командир і вищий офіцер. Всі члени легіону об'єднано в 15, а пізніше в 16 територіальних когорт. Пізніше легіонери стали іменуватися кавалерами (декрет від 1 березня 1808 р.), а командири – командорами (указ від 26 березня 1816 р.). Декретом від 29 січня 1805 р. введено п'ятий ступінь, який став найвищим в ордені – Великий знак, що називався також Великим орлом або Великою стрічкою. Королівським указом від 26 березня 1816 р. за цим ступенем закріплено назву Великий хрест [4, с. 13].

Орден Возз'єднання створений у Першій Французької імперії для нагородження французів та іноземців як нагорода за громадянську, державну і військову службу на приєднаних до Франції територіях, таких як Королівство Голландія. Існував 1811-1815 рр.

15 серпня 1809 р., в день свого сорокаріччя, Імператор заснував орден Трьох Золотих Рун – за аналогією зі старовинним лицарським орденем Золотого руна. Орден мав стати найвищою нагородою Імперії. Він призначався виключно для військовослужбовців та вищих сановників. Його членами повинні були стати: 100 великих лицарів, 400 командорів і 1000 лицарів. Найважливішою особливістю цієї нагороди була можливість вручення її цілим

військовим частинам. У цьому випадку знак ордена планувалося прикріплювати до полкового прапора. Однак саме такий високий статут нового ордену завадив його створенню. Граф Ласепед (великий канцлер ордена Почесного Легіону) звертав увагу Імператора на те, що орден Трьох Золотих Рун може применшити значення Почесного Легіону. В результаті орден ніколи і нікому так і не був вручений.

Орден Залізної корони – орден, створений Наполеоном I 5 червня 1805 р. як найвищий орден Італійського королівства. Однак відмінений в 1814 р. Після переходу більшої частини Італійського королівства під владу Австрійської імперії орден відновлено імператором австрійським в 1816 р.. Орден мав три ступені і складався із залізної корони, над якою знаходився двоголовий орел, що має на грудях темно-синій фініфтяний щит з вензелем «F». Стрічка жовта, з вузькими темно-синіми смугами (в наполеонівську епоху – помаранчева з зеленими смужками по краях) [1].

Таким чином, як в російській, так і французької арміях існували різні нагороди для заохочення особливо солдат, які особливо відзначилися на полі бою.

Список використаних джерел:

1. Винклер П. П. Железной короны орден / П. П. Винклер // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона: [в 86 т.]. – СПб., 1890-1907. – [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bibliotekar.ru/beo/135.htm>
2. Купрюшкин С. Наградные медали России периода Наполеоновских войн 1807-1814 гг. / С. Купрюшкин. – [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.museum.ru/1812/Army/Awards1/index.html>
3. Лубченков Ю. Война 1812 года / Ю. Лубченков. – М.: Белый город, 2009. – 47 с.
4. Оливер М. Армия Наполеона / М. Оливер, Р. Партридж. – М.: Астрель АСТ, 2005. – 400 с.

Шило С.В.

студент,

Науковий керівник: Миколенко Д.В.

кандидат історичних наук, доцент,

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОЇ ДОКТРИНИ США ЗА ПРЕЗИДЕНСТВА Т. РУЗВЕЛЬТА

Після іспансько-американської війни міжнародна ситуація у Латинській Америці суттєво змінилася, адже в результаті вказаного конфлікту США значно посилило свої позиції в даному регіоні. Реалізуюючи «доктрину Монро», яку професор політології Бенджамін Вільямс назвав «найбільш сильним впливом у порівнянні з усіма іншими зовнішньополітичними догмами США», Вашингтон поступово схиляв важелі впливу у Новому Світі на свій бік [2, с. 29]. Назву доктрина отримала від імені президента Дж. Монро, який був одним із